

دکتر جواد افتخاری
رئیس دادگستری مشگین شهر

قرار رد و ابطال دادخواست

(۳)

وجوه اشتباه و تشابه قرارهای رد و ابطال دادخواست

۱۶- دادخواست اعم از اینکه رد شود یا ابطال گردیده باشد تجدید است و مستندات قانونی و سیر قضائی قابل استناد برای اثبات این نظر بشرح آتی است :

الف - ماده ۱۹ قانون ثبت مقرر میدارد : (... تجدید عرضحال فقط در ظرف ده روز پس از ابلاغ قرار ابطال برای یکمرتبه ممکن خواهد بود . در اینمورد عرضحال مستقیماً به محقق ثبت یافته می‌گردد صلاحیت دار داده خواهد شد .) و بطور یکه در ردیف (۵۸-۶) از موارد صدور قرار ابطال دادخواست قبل از مقام اشاره بنظر یهای کمیسیونهای مشورتی و... و این ثبت آنین دادرسی مدنی اداره حقوقی وزارت دادگستری راجع ببنصره ماده ۱۹ قانون ثبت گذشت حکم ماده ۱۹ نسبت بقرارهای رد دادخواست صادره از طرف مدیر دفتر دادگاههای عمومی مدنی دادگستری نیز تسری دارد .

ب - آراء صادره از شبیه دیوانعالی کشور از جمله :

اول - رأی شماره ۱۲۲۰ - ۱۴۶ / ۲۷ شعبه ۸ دیوانعالی کشور منتشره در صفحه ۱۴۷
مجموعه رویه قضائی - قسمت حقوقی جمع آوری احمد متین باین شرح : (بالحاظ اینکه در مورد
غیر اعتراض بر ثبت اصولاً تجدید دادخواست مانع ندارد و چنانکه ماده ۳۱۱ قانون آئین دادرسی

مددی هم مفیداین معنی مبایشد ، و اینکه تجدیداًین حق بمدت ده رور درمورد اعتراض بر ثبت فقط به لاحظه سرعت در ختم دعوی بوده و مصلاحت دیگری را حائز نیست و سیاق ماده ۱۹۵ قانون ثبت و تبصره آن نه فقط در زمینه حصر بمورد عدم حضور نیست بلکه ظاهر در تعیین است . بنابراین تجدیددادخواست در مرور دیگر بعلت عدم ابراز اصولاً سنددادخواست باطل شده باشد حایز است و سلب این حق در چنین موردی مستند قانونی ندارد .

دوم - رأی شماره ۱۳۱۸/۷/۲۳ شعبه ۴ دیوانعالی کشور چاپ شده در صفحه ۱۹۹ مجموعه فوق الذکر متنین : (اگر دادگاه استان در موقعی دادخواست پژوهشی را لاحظ نداند که هنوز حکم بدروی ابلاغ نشده بوده و تا هنگام تقدیم دادخواست مجدد نیز حکم مزبور ابلاغ نگردیده باشد در این صورت موعد پژوهش نسبت به شخص خواه باقی بوده و قبل از کذشتن موعد قانونی دادخواست مجدد تقدیم شده ورد دادخواست بعنوان نقص مانع از قبول دادخواست مجدد که در موعد داده شده نخواهد بود و نمیتوان دادخواست مجدد اورا بعنوان اینکه سابقاً دادخواست اور دشده نپذیرفت .)

بدینترتیب تجدیددادخواست پژوهشی هم باموجود بودن شرایط از قبل موادر منعکسه در رأی فوق الاشعار شعبه ۴ دیوانعالی کشور امکان خواهد داشت النهاية نه ما نتمرحله بدروی وبطور اطلاق

ج - مواد ۱۰ و ۱۲ و ۱۶ تا ۱۶ و ۲۷۴ و ۳۲۱ و ۳۲۱۹ اصلاحی قانون آئین دادرسی کیفری که تجدید دادخواست را تجویز نموده و ذیل ماده ۳۲۱ اصلاحی قانون مذکور بشرحی که بند ۴۸-۱ از موادر صدور قرار رد دادخواست از طرف دادگاه توجیه شده در حالیکه ناظر بموارد ابطال ورد دادخواست ضرر روزیان مدعی خصوصی است مقرر میدارد :

(... در موادر مذکور فوق مدعی خصوصی میتواند طبق مقررات برای مطالبه ضرر و زیان فقط بدادگاه مدنی مراجمه و دادخواست مجدد تقدیم دارد ...)

بنابراین با صدور قرارهای رد دادخواست و ابطال دادخواست بجز موادر استثنائی مصرحه در قوانین مربوطه که تجدیددادخواست را محدود بفرجه زمانی بخصوصی نموده اند در مرحله بدروی بطور کلی خواهان میتوانند دادخواست خود را تجدید نمایند و حتی جز در موادر دیگر نصوص خاص قانونی تقدیم دادخواست مجدد را بزمان معینی (ماده ۱۹۵ قانون ثبت اسناد و املاک و تبصره ذیل آن) نکرده یا تقدیم آنرا بمرجع معینی (ماده ۳۷۲ قانون آئین دادرسی مدنی و مواد ۱۳-۱۵-۱۶-۲۷۴-۳۲۱ و ۳۲۱۹ اصلاحی قانون آئین دادرسی کیفری) تصریح نکرده - منع قانونی برای تقدیم مجدد آن در زمان غیر محدود و بدغایط و پس از صدور قرار ابطال یا رد دادخواست در هر دفعه - بنظر نرسیده است .

۲ - ۶۲ - با صدور قرار رد یا ابطال دادخواست در هر دو مورد پرونده از جریان

رسیدگی و م وجودی دادگاه خارج میشود .

۶۳-۶ - قرارهای رددادخواست و ابطال دادخواست درصورتیکه ابتداء از دادگاه

صادر شوند هر دوسته بموردقا بل پژوهش و فرجام هستند (بند ۲ ماده ۴۷۸ - ۲۷۳ - بند ۲ ماده ۳۴۳ قانون آئین دادرسی مدنی - بند ۱ ماده ۵۲۳ قانون آئین دارسی کیفری) .

باید دید مبداء شکایت پژوهشی در اینوارد از چه تاریخی شروع میشود ؟ : بسته

باينکه قرار منبوطه از دادگاه حقوق یادادگاه جزا صادر شود مبداء شکایت پژوهشی فرق میکند چه ماده ۴۸۴ قانون آئین دادرسی مدنی مقرر میدارد : (ابتداء مهلت پژوهشی بطريق ذیر معین میشود :

۱ - نسبت باحکام حضوری از تاریخ ابلاغ و نسبت باحکام غیابی از تاریخ انقضای

مدت اعتراض

۲ - نسبت بقرارها از تاریخ ابلاغ .)

از این ماده درنتیجه گرفته میشود :

اول - بر عکس بند ۱ ماده مذکور که نحوه ابلاغ احکام حضوری و غیابی را از هم تفکیک کرده در بند ۲ آن درباره قرارهای این حیث قائل تتفکیک نشده است بنابراین قرارهاییکه مستقلان قابل شکایت پژوهشی هستند دارای مرحله غیابی نبوده واعم از اینکه در حضور اصحاب دعوی یاد رغیاب آنها یا پس از مبادله لوایح صادر شوند در هر حال فقط قابل پژوهش هستند .

رأی اصراری شماره ۱۸۹۶ - ۲۷/۱۱/۶ هیئت عمومی دیوانعالی کشور چنین انشاء

شده است :

و قراررد دادخواست که بعلت عدم اقدام دررفع نقص صادر شده باشد ... غیابی قابل اعتراض نیست در اینصورت استدلال دادگاه بر لزوم تقدیم دادخواست اعتراض در اینمورد بدادگاه صادر کننده قرار و رعایت مسافت مبنی بر فرض غیابی بودن قرار صحیح نبوده است) صفحات ۱۴۱ و ۳۱۱ مجموعه رویه قضائی آراء مدنی از سال ۱۳۲۸ از انتشارات موسسه روزنامه کیهان)

دوم - برای شروع مهلت پژوهشی بایستی قرار رد یا ابطال دادخواست که بدؤ از دادگاه صادر شده است بخواهان و تقدیم کننده دادخواست بدادگاه مدنی ابلاغ شود ولو اینکه نامبرده در جلسه دادرسی و اتخاذ تصمیم حضور داشته باشد درنتیجه باید :

اولا - دادنامه تهیه شده از قرارها بتمداد کافی بوده یار و نوشت کافی بتمداد لازم از آنها

جهت تسلیم نسخه ای بطریفین تهیه گردد .

ثانیاً - دادنامه تهیه شده بوسیله مأمور ابلاغ بطریق ابلاغ شود و درین ابلاغ نسخه از آن به مخاطب تحویل گردید و درواقع میتوان همین دومورد را جو تمایز بین «البلاغ» و «اعلام» داشت.

آراء متعددی در اینمورد از شب دیوانعالی کشور صادر شده که از آن جمله هستند: رأی شماره ۱۲۱۰-۱۹/۴/۲۷-۱۱۵۶ شعبه ۱۱۵۶ و ۲۷/۸/۲-۴۰۸۹ شعبه ۴/۲۲/۴ کشور (صفحه ۱ مجموعه رویه قضائی- قسمت حقوقی - جمع آوری احمد هنین) که بشرح آنی انشاء شده اند:

«چنانکه در ماده ۲۴۵ قانون آزمایش سابق و ماده ۱۶۲ قانون آینین دادرسی مدنی مصروف است: طریقه ابلاغ حکم مطابق قواعدی است که برای ابلاغ دادخواست و سایر برگها مقرر میباشد. بنابراین همچنانکه دادخواست و برگهای پیوست آن بموجب مواد ۲۵ و ۲۷ قانون سابق و ماده ۹۰ قانون آینین دادرسی مدنی میباشد توسط مأمور ابلاغ باقید تاریخ بخوانده یا جانشین او که در قانون معرفی شده تبلیغ شده و تسلیم گردد و درین که دیگر مأمور مزبور رسید مخصوص گرفته تسلیم دفتر دادگاه نماید. همانطورهم در ابلاغ احکام میباشد رونوشت حکم باقید تاریخ از طرف مأمور بمحکوم علیه: اده شود و رسید آنرا در برگ دیگر از محکوم علیه یا جانشین او گرفته بدفتردادگاه برگرداند و گرفتن رسید در حکم و عودت آن بدفتر دادگاه بدون اینکه رونوشتی از آن نزد طرف باقی بماند برخلاف مصروفات قانون و مراد مفتن است. چه ۹ مقصود از ابلاغ دادخواست و منظمات آن و حکم آنسنکه خوانده و محکوم علیه از اقامه دعوی و دلایل آن بطور تفصیل مطلع شده و از جهات و علل محکومیت خود آگاه گردد تا از مدافعت دعوی ممکن گردیده و در صورتیکه بحکم دادگاه تسلیم نباشد بتواند اظهارات و ایرادات خود را تهیه نموده و از مقامات بالاتر فسخ و ابطال حکم را درخواست کند. و این مقصود بدون تسلیم دادخواست و برگهای پیوست آن یار و نوشت حکم و باقیماندن آنها زد خوانده و محکوم علیه صورت نمیپذیرد. بنabajهات مذکور علاوه بر اینکه ابلاغ حکم مستلزم رونوشت آن از طرف مأمور ابلاغ بمحکوم علیه است لازم است رونوشت مزبور در نزد محکوم علیه باقی بماند. بنابراین اگر مأمور ابلاغ حکم را بمحکوم علیه بدهد و مجدد آنرا با اظهار و ایراد محکوم علیه گرفته و بدفتردادگاه دعوت دهد چنین تبلیغ و تسلیمی را نمیتوان ابلاغ قانونی شمرد.^{۲۰}

علاوه مدلول بندهای ۴ تا ۶ ماده ۴۹۱ قانون آینین دادرسی مدنی نیز تسلیم نسخه ثانی رونوشت قرار دادخواست را بخواهان و دادخواستدهنده اقتضا مینماید. ثالثاً .. اگر دادخواست دهنده و کیل داشته باشد ابلاغ قرار رد یا ابطال دادخواست

با رعایت مواد ۶۸ و ۶۹ و تبصره ذیل آن و نطاير آن از قانون آئین دادرسي مدنی صورت گيرد .

سوم - تاريخ مبداء شکایت پژوهشی از قرار رد دادخواست صادره از دادگاه جزائی که ضمن احکام حضوری صادر میشود از تاریخ اعلام آنست والا از تاریخ ابلاغ آن خواهد بود (مواد ذیل ۱۳ - ذیل ۳۱۷ - ۳۵۱ - ۳۵۵) قانون آئین دادرسی کیفری و ۱۴ قانون تشکیل محاکم جنائی مصوب مردادماه ۱۳۳۷ ()

لازم بیاد آوری است که اجرای قواعد مذکور در این قسمت فقط در سه مورد مصدق پیدا میکند که عبارتند از :

موقعی که مدعی خصوصی در جلسه دادرسی که منهم در آن جلسه برائت حاصل کرد و است حضور داشته و دادستان مربوطه از حکم برائت پژوهش خواسته باشد - یا قرار رد دادخواست صادره بلحاظ خارج از موعد تقدیم شدن آن باشد . و یا مدعی خصوصی هزینه دادرسی دادخواست ضرر زیان ناشیه از جرم را نپرداخته باشد .

که در صور مذکور در صورت فسخ قرار رد دادخواست صاده در محل پژوهش مستفاد از ذیل ماده ۱۴ قانون آئین دادرسی کیفری بدادرخواست ضرر زیان مدعی خصوصی در دادگاه جزا وفق مقررات مربوطه رسیدگی خواهد شد .

(مواد ۱۳۶-۳۶۳ - بند ۱ ماده ۳۴۴-۳۴۸-۳۴۴ - ۳۵۶) قانون آئین دادرسی کیفری) و در سایر موارد بطوریکه جزء مستثنیات ذیلا خواهد آمد قرار رد دادخواست صادره از دادگاههای جزا بنظر نگارنده قابل پژوهش نمیباشد .

مستثنیات قابل پژوهش بودن قرارها

۶۴- قرارهای رد و ابطال دادخواست در موارد ذیر قابل پژوهش نیستند:

الف - قرارهای رد دادخواست صادره از طرف مدیران دفاتر دادگاههای مدنی که در حدود مقررات از طرف آنها و در غایب آنها از طرف جانشین آن صادر میشود قابل پژوهش نیستند بلکه فقط در نزد دادگاههایی که مدیران دفاتر تحت نظر دادگاههای مذکور انجام وظیفه مینمایند قابل شکایت هستند نتیجه تا در اعلام شکایت بموعد از قرار رد دادخواست صادره از طرف مدیران دادگاههای مدنی تشریفات آئین دادرسی مدنی راجع بدادرخواست و جریان آن لازم الرعایه نبوده و از این حیث هزینه ای قابل پرداخت بنظر نمیرسد و صرف تقدیم ورقه اعتراضیه در موعد مقرر قانونی بدادگاهی که مدیر دفتر صادر کننده قرار تحت نظر آن دادگاه انجام وظیفه مینماید

کافی برای رسیدگی دادگاه مزبور خواهد بود که پس از رسیدگی رأی قطعی صادر می‌نماید.

ب- قرار ابطال دادخواست که در اثر عدم حضور مدعی خصوصی در موعد مقرر در اولین جلسه دادرسی در دادگاه‌های خلاف و جنحه و بشرط عدم تأثیر گذشت مدعی خصوصی در جنبه عمومی امر صادر می‌شود که در این‌مود بستور ذیل ماده ۳۲۱ اصلاحی قانون آئین دادرسی کیفری مدعی خصوصی فقط میتواند بدادگاه مدنی مراجعت دادخواست مجدد تقدیم دارد.

ج- قرار رد دادخواست که در موارد زیر صادر می‌شود :

اول- قرار رد دادخواست که در اثر عدم حضور مدعی خصوصی در موعد مقرر در اولین جلسه دادرسی در دادگاه‌های خلاف و جنحه و بشرط این که منتهی بصدور قرار موقوفی پیکرد در امر جزائی میگردد -- صادر می‌شود که در این‌مورد بستور مادتین ۳۲۱ و ۳۲۴ اصلاحی قانون آئین دادرسی کیفری مدعی میتواند بدادگاه مدنی مراجعت دادخواست مجدد تقدیم دارد.

دوم- رد دادخواست مدعی خصوصی که در اثر صدور حکم برای متهم اذامر کیفری اسنادی با او صادر می‌شود. در این‌مورد هم بستور ماده ۱۳۵ قانون آئین دادرسی کیفری مدعی خصوصی میتواند بدادگاه مدنی مراجعت کند.

سوم- قرار رد دادخواست که در اثر صدور قرار موقوفی پیکرد امر جزائی بعلل فوت یا جنون متهم یا غفو عمومی در مورد تقسیمات سیاسی و یا شمول مرور زمان در موارد تقسیمات عرفی صادر می‌شود که مستفاد از وحدت ملاک ماده ۳۲۱ اصلاحی قانون آئین دادرسی کیفری در این‌موارد مدعی خصوصی میتواند فقط بدادگاه مدنی مراجعت دادخواست مجدد تقدیم دارد.

چهارم- در باره قرار ابطال دادخواست صادره از دادگاه‌های مدنی در پرونده‌های اعتراض بر ثبت که در جلسه مقرر برای محاکمه معتبر نیافرود و معتبر نشده و مستدعی ثبت تقاضای ابطال آنرا نموده است این توضیح ضروری است که اگر متعرض (واخواه) ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ قرار ابطال دادخواست با او یا اوکیل اش اقدام بتجدد دادخواست ننماید و فقط با پرونده‌شخواهی از قرار ابطال دادخواست صادره از دادگاه یا شکایت از قرار رد دادخواست صادره از طرف مدین دفتر دادگاه (تبصره ماده ۱۹۵) آنرا تعقیب نماید و قرار ابطال در مرحله پرونده‌شی و قرار رد دور مرحله رسیدگی بشکایت تأیید شود، معترض (واخواه) دیگر نمیتواند اقدام بتجدد دادخواست نماید. (بند ۵۷-۶ این مقاله رجوع شود)

۵- قرارهای رد دادخواست و ابطال دادخواست در صورتیکه ابتداء از دادگاه صادر شود هر دوسته بمورد قابل فرجام هستند (بند ۲ ماده ۵۲۴ و ماده ۵۲۵ ق. ا. د. م. بند ۳ ماده ۴ قانون تشکیل محاکم جنائی مصوب اول مردادماه ۱۳۳۷ و منتشره در روزنامه رسمی

شماره ۳۹۵۱ - ۳۷/۶/۱۷ و ماده ۴۳۲ قانون آین دادرسی کیفری)

۶ - در باره قرارهای رد ابطال دادخواست - هردو - باید دادنامه تهیه شود، در اینمورد ماده ۱۵۸ قانون آین دادرسی مدنی مقرر میدارد: (در ظرف پنج روز از تاریخ صدور حکم بقراری که مستقلاً قابل شکایت است پاکنویس آن باید تهیه شده و با مضای دادرس دادگاه ومدیر دفتر برست . این پاکنویس دادنامه خوانده میشود .) با توجه باطلان ماده که مقرر داشته (قراری که مستقلانه قابل شکایت است) دستور آن شامل قرارهای رد دادخواست صادره از طرف مدیر دفتر دادگاههای مدنی که قابل شکایت در همان دادگاه است خواهد بود اینها به دادنامه تهیه شده در اینمورد که رونوشت قرار صادره است فقط با مضای مدیر دفتر دادگاه تهیه خواهد گردید و نیز بقرارهای ردیاب ابطال دادخواست صادره ابتداء از طرف دادگاههای مدنی که قابل شکایت پژوهشی و فرجامی (بسته بهمورد) هستند تسری دارد .

۷ - چون با صدور قرار رد ابطال دادخواست محتویات پرونده امر از حيث بهاء اوراق و هزینه تمپر و نظایر آنها نیز مردود شده یا ابطال شده مخصوص است لذا در صورت تجدید دادخواست بایستی دادخواست دهنده مجدد آنتحمل هزینه های مربوط شود . ولی اگر اصول مدار کی ضمیمه آنها بوده باشد بنظر میرسد مدارک و مستندات مذکور در دادخواستی که مردود اعلام شده بوده مجدداً قابل استناد باشد .

وحوه افتراق قرار رد دادخواست و قرار ابطال دادخواست

- ۱ - ۶۸ - قرار رد دادخواست بسته بهمورد ممکن است از طرف دادگاهها یا مدیر ان دفاتر دادگاهها صادر شود در صورتیکه قرار ابطال دادخواست و فقیر مقررات فقط از طرف دادگاهها صادر میشود .
- ۲ - ۶۹ - قرار رد دادخواست در اثر وجود نواقص در تشریفات قانونی خود دادخواست وضما نام آن یا خارج از موعد تقدیم شدن آن است ولی قرار ابطال دادخواست در اثر استرداد دادخواست کامل و یا استرداد دعوی قبل از رسیدن به مرحله صدور حکم (یعنی استرداد دادرسی) از طرف خواهان یا عدم تعقیب آن از طرف خواهان بوسیله دادگاهها صادر میگردد . (ماده ۱۶۵-۱۲۳ و صدور ماده ۱۹۷ و نظایر آن قانون آئین دادرسی مدنی)
- ۳ - ۷۰ - صدور قرار رد دادخواست متعقب بدارخواست طرف نیست و در حدود قانون از

تکالیف خوددادگاه یامدیران دفاتر آنهاست . ولی ابطال دادخواست خواهان بسته به مورد مسئلزم درخواست استرداد آن از طرف خود خواهان یا درخواست ابطال آن از آن طرف خوانده بتشخیص دادگاه است.

شعبه اول دیوانعالی کشور در دادگاه شماره ۱۳۱۶/۱/۱۶-۹۰ چنین انشاء رای کرده است : (رددادخواست از حقوقی قانونیه است که دادگاهها در موارد معینه قانونی مکلف با صدارقرار آن میباشند و از حقوقی شخصیه که منوط بنتقادای اصحاب دعوی باشد نیست تا تقاضا نکردن پژوهشخواه قبل از جریان دادخواست موثر باشد) (صفحه ۲۰۰ مجموعه رویه قضائی - قسمت حقوقی - جمع آوری احمد متین)

۷۱-۴- در کلیه مواردیکه دادخواست ابطال میشود دادگاه بنتقادای خوانده مکلف بتصور خسارت وارد بخوانده خواهد بود (ذیل ماده ۱۶۶ ق.ا.ه.م) ولی در مواردیکه قرارداد دادخواست صادر میشود هنوز خسارتی بخوانده وارد نشده تا در صورت درخواست از طرف او دادگاه ملزم بتصور حکم در اینمورد باشد .

۷۲-۵- قطع نظر از معافتیهای قانونی در اثر ابطال دادخواست علاوه بر اینکه خواهان ممکن است بخسارات وارد بخوانده محکوم شود عملا خسارات دادرسی بمعنى پیش بینی شده در ماده ۷۱۷ قانون آئین دادرسی مدنی از جیب اور فته است . ولی در اثر رددادخواست اگر ردد آن بعلت عدم پرداخت بموقع هزینه دادرسی باشد اصلا خسارت بخوانه وارد نشده و اگر بعلت غیر از تأدیه هزینه دادرسی باشد فقط ممکنست هزینه دادرسی بمعنى پیش بینی شده در ماده ۶۸۱ قانون آئین دادرسی مدنی از جیب او برود .

۷۳-۶- قرار ابطال دادخواست که از دادگاههای مدنی ابتداء صادر میشود بسته به مورد قابل پژوهش و فرجام است در حالیکه قرار رد دادخواستها یکه از طرف مدیران دفاتر دادگاههای مدنی صادر میگردد فقط شکایت در نزد همان دادگاههای است و بالنتیجه شکایت از این قبیل قرارهای نیازی ب تنظیم آن در برابر گهای دادخواست رسمی یا تهمیش هزینه دادرسی ندارد .

۷۴-۷- قرار ابطال دادخواست ضرر زیان ناشی از جرم که از دادگاههای خلاف و جنحه بلحاظ وحدت ملاک مادتین ۱۹۲۷۴ اصلاحی قانون آئین دادرسی کیفری فقط در یک مورد صادر میشود قابل پژوهش نبوده - فقط قابل تجدید در دادگاههای صالح مدنی است . در صورتیکه فقط برخی از قرارهای رد دادخواست صادره از دادگاههای مذکور (همانطوریکه در بند ج از شماره ۴-۶ گذشت) قابل تجدید در دادگاههای صالح مدنی است واصل قابل پژوهش

بودن قرارهای رد دادخواست صادره از دادگاههای فوق الذکر میباشد. (بند ۱ ماده ۳۴۳ و قانون آئین دادرسی کیفری)

در ضمن قرارهای صادره از دادگاه جنائی اعم از قرار داد و دویا ابطال دادخواست ضررو زیان مدعی خصوصی قابل فرجام میباشند. (بند ۳ ماده ۴۳۲ و قانون آئین دادرسی کیفری و بند ۳ ماده ۱۴ قانون تشکیل محاکم جنائی مصوب ۱/۵/۳۷ منتشره در روزنامه رسمی شماره ۷/۶/۱۷-۳۹۵۱

دوهنر

برای تأمین سلامت روح و جسم دوهنر وجود دارد. هنری که بر روح منبوط است هنر سیاست است ولی هنری که تندرستی جسم را تأمین میکند دارای دو قسم است یکی ورزش و دیگری طبیعت.

هنر سیاست نیز از دو قسم تشکیل میباشد: قسم اول که مقابل ورزش قرار گرفته قانونگذاری است و قسم دوم که مقابل طب است اجرای حق و قانون میباشد. ازین چهار قسم هر دو قسم که یک موضوع منبوط میشوند وجه اشتراکی با هم دارند: طب با ورزش و قانونگذاری با اجرای حق و قانون.

افلاطون